

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupen Mgr. Antonínem Novákem, advokátem se sídlem Politických vězňů 359/2, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 19. 4. 2017, č. j. 59 Ad 15/2016 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Olomouci (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 11. 4. 2016, č. j. 231257/16/OL, zamítl žalobcovu žádost o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení za období od 1. 1. 2016 podle § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Podle úřadu práce žalobci na příspěvek na bydlení nevznikl nárok, neboť součin žalobcova rozhodného příjmu a zákonného koeficientu převyšoval částku normativních nákladů na bydlení. Odvolání proti rozhodnutí úřadu práce zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 5. 2016, č. j. MPSV-2016/106038-922.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž namítl, že zákon o státní sociální podpoře bezdůvodně znevýhodňuje osoby samostatně výdělečně činné (dále jen

„OSVČ“), což je v rozporu s čl. 1, 3, 26 a 30 Listiny základních práv a svobod, s Evropskou sociální chartou a s Lisabonskou smlouvou. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) bodu 2 a § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře, zakotvující fikci příjmu, tudíž považoval za protiústavní a navrhl, aby krajský soud postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky navrhl jejich zrušení.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že obdobnou věcí, týkající se žádosti téhož žalobce o příspěvek na bydlení za jiné období, se zabýval již v rozsudku ze dne 12. 7. 2016, č. j. 60 Ad 5/2015 - 26, přičemž na závěrech tam učiněných nehodlá nic měnit. Zároveň odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, podle které je rozlišování mezi zaměstnanci a OSVČ ústavně konformní a souladné s mezinárodními úmluvami. Krajský soud s odkazem na důvodovou zprávu dodal, že úprava rozhodného období pro zjištění příjmů žadatele byla zvolena s ohledem na provázanost definice započitatelných příjmů a úpravy daní z příjmů fyzických osob. Tento důvod přitom krajský soud považoval za zcela dostatečný pro rozdílnost úpravy rozhodného období pro zaměstnance a OSVČ.

III.

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel zopakoval, že rozlišování mezi OSVČ a jinými skupinami osob v zákoně o státní sociální podpoře není opodstatněné; zákon totiž u OSVČ nelogicky stanovuje fiktivní příjem a vychází tak z neaktuálních příjmů. Ačkoliv se práva podle čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze domáhat pouze prostřednictvím zákona, neznamená to, že by tento zákon mohl vyloučit určitou skupinu osob ze systému sociální pomoci. Krajský soud se se stěžovatelovou argumentací dostatečně nevypořádal, pouze odkázal na judikaturu. Judikaturu přitom nelze aplikovat mechanicky, pokud taková aplikace neodstraní rozpor s Listinou základních práv a svobod, anebo takový rozpor přímo vytváří. Stěžovatel proto navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby řízení přerušil a postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy předložil věc Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti předmětných ustanovení.

IV.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžejní stěžovatelovou námitkou je protiústavnost stanovení tzv. fiktivního příjmu ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) a § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře ve znění

pokračování

účinném do 31. 12. 2016. Nejvyšší správní soud se k této otázce již mnohokrát vyjadřoval, přičemž se přímo zabýval námitkami vznášenými stěžovatelem, který je uplatňuje opakovaně pouze s drobnými obměnami.

[10] Otázkou ústavnosti rozlišování jednotlivých okruhů osob v oblasti státní sociální podpory a jejich souladnosti s mezinárodními úmluvami se Nejvyšší správní soud na podkladu kasačních stížností téhož stěžovatele komplexně zabýval především v rozsudku ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 101/2009 - 60, v rozsudku ze dne 11. 8. 2016, č. j. 5 Ads 181/2014 - 21, či v rozsudku ze dne 27. 9. 2016, č. j. 1 Ads 94/2016 - 20. V těchto rozhodnutích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že úprava fiktivního příjmu v zákoně o státní sociální podpoře je souladná jak s ústavním pořádkem, tak s mezinárodními úmluvami. V citovaných rozhodnutích přitom Nejvyšší správní soud stěžovatele opakovaně odkazoval na závěry učiněné v dřívější judikatuře Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a citoval stěžejní pasáže relevantních rozhodnutí. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné či účelné zde závěry z citovaných rozsudků opakovaně reprodukovat, a pouze konstatuje, že vzhledem k tomu, že se na stěžovatelově argumentaci nic nemění, Nejvyšší správní soud neshledává důvod se od své judikatury odchýlit a stěžovatelovu námitku považuje za nedůvodnou. Nejvyšší správní soud proto neshledal ani důvod k postupu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

[11] Za pochybení pak nelze považovat ani postup krajského soudu, který stěžovatelovy námitky vypořádal toliko odkazem na relevantní judikaturu. Je tomu tak právě proto, že obsah stěžovatelových námitek zůstává stále stejný, přičemž judikatura, na kterou krajský soud odkazoval a na kterou odkazuje i Nejvyšší správní soud, vznikla právě na základě těchto námitek. Právě v takovém případě je totiž žádoucí, aby byly stejné námitky vypořádávány stejným způsobem. Ani tuto námitku proto Nejvyšší správní soud nepovažoval za důvodnou.

[12] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[13] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. srpna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu

